

PZC
Edisonweg 37E
4382 NV Vlissingen

onderwerp
Besluit op Wob-verzoek

kenmerk
20003482

behandeld door

verzonden

Middelburg, 4 februari 2020

Geachte heer Rozendaal,

Wij hebben uw verzoek van 14 januari jl. ontvangen (binnen gekomen op 15 januari jl.) waarbij u op grond van de Wet openbaarheid van bestuur verzoekt om alle documenten te verstrekken met betrekking tot de mogelijke komst van het European Hyperloop Center.

Op 22 januari 2020 hebben wij u een verdagingsbesluit gezonden (kenmerk 20002442), waarbij de beslistermijn op uw verzoek met vier weken is verdaagd en met twee weken is opgeschort met toepassing van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht zodat derden de gelegenheid krijgen hun zienswijze over openbaarmaking van deze documenten bij ons kenbaar kunnen maken.

Wij hebben contact met u gelegd waarbij u heeft aangegeven akkoord te gaan met het ontvangen van de 'Aanbieding Zeeland van 20 november 2019' en de aanvulling op de Aanbieding 'het Addendum van 18 december 2019'. Deze documenten heeft u inmiddels digitaal ontvangen.

Wettelijk kader:

-Ingevolge artikel 1, aanhef en onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur wordt in deze wet en de daarop rustende bepalingen verstaan onder document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat.

-Ingevolge artikel 2, eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur verstrekt een bestuursorgaan bij de uitvoering van zijn taak, onverminderd het elders bij wet bepaalde, informatie overeenkomstig deze wet en gaat daarbij uit van het algemeen belang van openbaarheid van informatie.

-Ingevolge artikel 3, eerste lid, kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

-Ingevolge artikel 3, tweede lid, meldt de verzoeker bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.

-Ingevolge artikel 3, vijfde lid, wordt een verzoek om Informatie Ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

-Ingevolge artikel 5, eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur wordt de beslissing op een verzoek om informatie mondeling of schriftelijk genomen.

-Ingevolge artikel 6, eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur beslist het bestuursorgaan zo spoedig mogelijk op het verzoek om informatie, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.

-Ingevolge artikel 6, tweede lid van de Wet openbaarheid van bestuur kan het bestuursorgaan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

-Ingevolge artikel 6, vijfde lid van de Wet openbaarheid van bestuur wordt indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de Informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

-Ingevolge artikel 10, eerste lid, aanhef en onder g van de Wet openbaarheid van bestuur mag de gevraagde informatie niet verstrekt worden indien het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen het belang bij het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden.

Besluit

Wij hebben geen bezwaren ontvangen tegen het openbaar maken van de gevraagde gegevens en hebben besloten uw verzoek toe te wijzen. U ontvangt de gevraagde documenten:

1. Aanbieding Zeeland van 20 november 2019
2. Aanbieding Zeeland, Addendum van 18 december 2019.

Uw verzoek wordt toegewezen op grond van de volgende overweging(en):

Uitgangspunt van de Wob is dat informatie openbaar is, tenzij er sprake is van één van de weigeringsgronden van artikel 10 of 11 van de Wob.

Met artikel 10, lid 2 sub g van de Wob wordt erkend dat onevenredige bevoordeling of benadeling in de weg kan staan aan openbaarmaking van informatie door bestuursorganen. In het Addendum van 18 december 2019 komen namen van bedrijven voor. Wij hebben een afweging gemaakt tussen enerzijds het belang van het verstrekken van informatie, zoals bedoeld in artikel 2 van de Wob, en anderzijds het belang van onevenredige bevoordeling of benadeling, als bedoeld in artikel 10, lid 2 sub g van de Wob. Wij komen tot de conclusie dat het belang van openbaarheid niet opweegt tegen het belang bij het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken rechtspersonen.

De rechtspersonen die in het document genoemd worden als voorbeeld van innovatieve bedrijven in Zeeland worden beoordeeld ten opzichte van bedrijven in Zeeland die wij niet genoemd hebben. U ontvangt dit document dan ook geanonimiseerd.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

Programmamanager Regionale Economie.

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/bezwaar-maken.

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Aanbieding Zeeland

In reactie op Hardt Hyperloop - RFP European Hyperloop Center

20 NOVEMBER 2019

Inhoudsopgave

1. Introductie	4
2. Omschrijving van het perceel	5
3. Vergunningen	5
4. Erfpacht	7
5. Subsidie aan het Project	8
6. Investerings in Hardt Group B.V	8
7. Staatsteun	8
8. Kennis en ervaring met soortgelijke projecten	9

1. Introductie

“Het is juni 2050; koningin Amalia verwelkomt de derde vrouwelijke president van de Verenigde Staten op het hyperloop station Schiphol. De hyperloop is een efficiënte logistieke verbinding die het vliegtuig bijna volledig uit Europa heeft verdreven. Het doel van haar bezoek is kennis maken met het unieke duurzame energiesysteem van Nederland en zien hoe dit land van de energietransitie een nieuw succesnummer wist te maken. Koningin Amalia vertelt enthousiast over het initiatief dat ooit is gestart in het kleine Zeeuwse dorpje Rilland.”

Terugblik

Begin juli 2019 heeft een Zeeuwse delegatie Hardt B.V. bezocht. Sinds medio juli worden gesprekken gevoerd met de Hardt Group over het vestigen van het European Hyperloop Center in Zeeland. Op basis van de specificaties zijn er door de afdeling Vastgoed en Ruimte van de provincie Zeeland en Invest in Zeeland diverse locaties bekeken op geschiktheid en zijn verschillende locatiestudies uitgevoerd. De lijst van 16 mogelijke locaties is teruggebracht naar drie kansrijke opties. De conclusie van de provinciale afdelingen Ruimte en Vastgoed en van Natuur en Landschap is dat de locatie in Rilland, tussen Schelde-Rijn Kanaal en Bathse Spuisluis (hierna: locatie Schelde-Rijn Kanaal), het meest kansrijk is. Deze locatie wordt in de Aanbieding verder toegelicht.

Leeswijzer

De Aanbieding houdt dezelfde volgorde en indeling aan als de RFP. In het eerste deel wordt meer toelichting gegeven op de locatie factoren zoals de specificaties van het perceel, de benodigde vergunningen en erfpacht. Vervolgens wordt de aanbieding rondom het financiële component beschreven. Tot slot komt de regionale kennis en ervaring met soortgelijke projecten en het ecosysteem in Zeeland aan bod.

Voorwaarden

Op de Aanbieding zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Hardt B.V. levert alle gevraagde informatie voor een beoordeling van de financiële haalbaarheid van het project, temeer omdat nu de noodzakelijke informatie voor de beoordeling hiervan ontbreekt;
- Gezien de omvang van het project zal na ondertekening van de overeenkomst een financial en legal due dilligence door een externe partij verricht worden;
- Hardt B.V. levert het volledig inzicht in het commitment op de projectfinanciering, bestaande uit publieke- en private bijdrage (inclusief inzicht in ondertekende LOL's van Hardt met het betrokken bedrijfsleven);
- Gedeputeerde Staten hebben de intentie om een subsidie te verlenen voor dit project alsmede de bijkomende kosten hiervan voor rekening van de provincie te financieren. Het beschikbaar stellen van de middelen is echter onder voorbehoud van het beschikbaar stellen van de benodigde middelen door Provinciale Staten van Zeeland. Zij kunnen, indien hierover een volledig beeld is, ten eerste op 7 februari 2020 besluiten over de benodigde financiële middelen.

LOCATIE

2. Omschrijving van het perceel

2.1 Gebiedstekeningen volgens RFP 5.2 - a

De tekening van het gebied, de locatie van het perceel en aansluiting op infrastructuur en toegangswegen zijn terug te vinden in bijlage A en B.

2.2 Gebiedsvoorwaarden volgens RFP 5.2 - b

- (i) **Het perceel heeft een minimale oppervlakte van 67.500 m²;**
zie bijlage A.
- (ii) **Het perceel zal voor de duur van minimaal 10 jaar om niet ter beschikking worden gesteld voor de realisatie van het Project;**
Afhankelijk van de uiteindelijke te kiezen juridische constructie, zie onder hoofdstuk 4, zal dit worden uitgewerkt.
- (iii) **Een specificatie van de bodemgesteldheid van het Perceel en een verklaring van de provincie Zeeland dat de grond van het Perceel niet verontreinigd of anderszins aangetast is;**
Hiervoor dienen nog onderzoeken te worden verricht. De provincie Zeeland zal zorg dragen voor het uitvoeren van deze onderzoeken en de kosten hiervan.
- (iv) **Een specificatie of en op welke voorwaarden het Perceel is aangesloten op algemene nutsvoorzieningen.**
Het perceel is nog niet aangesloten op algemene nutsvoorzieningen. Op dit moment worden met de gemeente Reimerswaal de mogelijkheden verkend om de aanleg en de bijbehorende kosten voor de bovengenoemde voorzieningen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Reimerswaal te laten vallen.

3. Vergunningen

3.1 Vergunningen volgens RFP 5.3

- a. In onderstaande tabel wordt een specificatie van de vergunningen die nodig zijn weergegeven; zowel de vergunningen die aanwezig zijn als de vergunningen die nog moeten worden verkregen;
- b. De provincie Zeeland is verantwoordelijk voor de verkrijging en behoud van alle vereiste vergunningen;
- c. De provincie Zeeland staat ervoor in en garandeert dat de vereiste vergunningen voor start van het Project, maar uiterlijk 1 september 2020, verkregen zijn. Daarbij worden eventuele risico's van tijdige verkrijging van de vergunning vermeld;
- d. De provincie Zeeland draagt in principe de kosten voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen en faciliteert de benodigde vergunningen voor de bouw van het Project om niet aan het Project.

LOCATIE

Tabel 1 – Specificatie vergunningen

Vergunning	Aanwezig	Start aanvraag	Termijn verkrijging	Risico's
Omgevingsvergunning	Nee	Direct na ondertekening Overeenkomst	6 maanden na aanvraag	Kan langer duren (6 weken tot 3 maanden langer) als het niet lukt om de voorontwerp-fase over te slaan. Indien zienswijze en beroep bij de Raad van State wordt ingediend kan de procedure nog 1 jaar langer duren. Bovenstaande geldt overigens voor alle locaties in Nederland. De provincie Zeeland acht de kans op een Raad van State procedure klein.
Watervergunning	Nee	Direct na ondertekening Overeenkomst	In beginsel maximaal 8 weken	In beginsel maximaal 8 weken (indien de aanvraag compleet is), tenzij redenen bestaan om de openbare voorbereidingsprocedure van toepassing te verklaren dan is de procedure 26 weken. Er is instemming nodig van Rijksvastgoedbedrijf dat er sprake is van een publiek belang. Het risico dat deze instemming niet wordt verkregen is klein.
Vergunning TenneT	Nee	Direct na ondertekening Overeenkomst	2 weken	Afhankelijk van het ontwerp van het Project (wijze van uitvoering of grondbeslag) kan dit langer duren.

3.2 Bestemmingsplan

Op de locatie Schelde-Rijn Kanaal is van toepassing het bestemmingsplan Buitengebied van 3 maart 2015. Zie hiervoor bijlage C. De bestemmingen die er op liggen zijn:

Enkelbestemmingen:

- Agrarisch met waarden – beschermde dijk
- Bos

Dubbelbestemming:

- Leiding – Hoogspanningsverbinding
- Waarde – Archeologie – 2
- Waterstaat – Waterberging- Volkerak-Zoommeer

Gebiedsaanduiding:

- Vrijwaringszone – radar

LOCATIE

De gemeente Reimerswaal kan een tijdelijke omgevingsvergunning afgeven voor het Project. Door de gemeente is zowel ambtelijk als op politiek niveau aangegeven in principe medewerking te verlenen.

De bestemmingen die op het perceel liggen vormen geen belemmering voor het realiseren van het Project. Indien Rijkswaterstaat, gemeente Reimerswaal en de provincie Zeeland ervoor kiezen om de voorontwerpfase over te slaan, bedraagt de doorlooptijd 6 maanden. De doorlooptijd van een uitgebreide omgevingsvergunning is normaal 9 maanden. De kans op het overslaan van de voorontwerpfase (6 maanden procedure) is groot. Gezien de ligging van de locatie, in het buitengebied met weinig tot geen omwonenden en/of belanghebbenden, is de verwachting dat weinig tot geen zienswijzen worden ingebracht. De gemeente Reimerswaal, Rijkswaterstaat en de provincie Zeeland kunnen op basis hiervan besluiten de voorfase over te slaan. Deze voorfase wordt namelijk gebruikt om belanghebbenden voorafgaande aan de formele mogelijkheid om hun zienswijze in te brengen (in feite bezwaar maken) hun meningen, ideeën in te brengen om zo mogelijke zienswijzen te ondervangen.

3.3 Potentieel toekomstige uitbreidingsmogelijkheden

Het is een mogelijkheid om het Bathse spuikanaal (in het water) te gebruiken. Zie bijlage D.

4. Erfpacht

4.1 Erfpacht volgens RFP 5.5

Voor de locatie Schelde-Rijn Kanaal zijn perceelgedeelten nodig van één eigenaar: Rijkswaterstaat Zee en Delta (hierna: RWS). De percelen worden door RWS aan de provincie Zeeland ter beschikking gesteld. Het uitgeven van gronden van RWS gebeurt door het Rijksvastgoedbedrijf (hierna: Rvb).

Het Rvb sluit geen erfpachtovereenkomsten. Het Rvb is bereid een pacht-/huurovereenkomst te sluiten voor een termijn van 10 jaar, met de mogelijkheid om telkens met 1 jaar te verlengen.

De overeenkomst wordt pas door het Rvb opgesteld als de provincie Zeeland de aanvraag hiertoe heeft ingediend bij het Rvb. De provincie Zeeland zal dit verzoek indienen als er zicht is op gunning.

FINANCIEEL

5. Subsidie aan het Project

Voor de periode 2020-2022 zal de provincie Zeeland onder de voorwaarden van de ASV/ASB een subsidie ter beschikking stellen van € 2 miljoen. Voor meer informatie verwijzen we naar <https://www.zeeland.nl/subsidie-aanvragen>.

Uit contact met de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen is gebleken dat een bijdrage van ten minste € 500.000 uit dit fonds tot de reële mogelijkheden behoort. De Gegadigde (en/of partners) zal deze aanvraag indienen. Van Hardt BV hebben we hiertoe nadere onderbouwing nodig inzake energiebesparing en energietransitie.

De Stichting Zeeuwse Publieke Belangen is opgericht om de ontwikkeling van de energietransitie, werkgelegenheid en energievoorziening in Zeeland te versterken. De stichting stimuleert de overgang naar duurzame energie in Zeeland door energieprojecten te financieren.

Voor de periode 2020-2030 zal de provincie Zeeland een inspanningsverplichting aangaan om € 1 miljoen extra subsidie uit de regio te kunnen verstrekken.

6. Investering in Hardt Group B.V.

De provincie Zeeland ziet op dit moment geen mogelijkheden om te investeren in Hardt Group B.V. Financiering vanuit het Zeeuws Participatie Fonds (ZPF) in Hardt Group B.V. is niet mogelijk, omdat:

- de casus een zeer hoog risico is en past niet bij het risicoprofiel van het ZPF;
- de vestigingslocatie van het bedrijf Hardt Hyperloop (op dit moment) niet in Zeeland is;
- de businesscase een open eind financiering betreft;
- ZPF investeert max € 1.000.000 en heeft een minimale eis van 5% van de aandelen van het bedrijf. Deze voorwaarden passen niet bij dit voorliggend dossier;
- ZPF vereist minimaal een TRL level 8/9 (Hardt geeft aan dat een project betreft van TRL niveau 6).

De Provincie Zeeland zal zich inspannen om het bestaande netwerk van Business Angels te informeren en te enthousiasmeren voor het Project. De Provincie Zeeland nodigt dit netwerk met regelmaat uit voor een zogenaamd Investeringsdiner. Bij voortgang van het Project zal dit netwerk worden benaderd. Waar mogelijk wordt een link gelegd met de Seed Business Angel regeling (RVO).

7. Staatsteun

Subsidie voor het Project is binnen de staatssteunregels mogelijk binnen art. 25 en 26 van de AGVV. In de mogelijkheid tot subsidiëren van € 2 miljoen binnen de voorwaarden van het ASB dient nader te worden onderzocht in hoeverre de aanbestedingsplicht van toepassing is voor de ontvanger, normaliter wordt deze plicht vanuit de provincie doorgelegd. Uit de aangeleverde informatie blijkt dat er reeds consortia in beeld zijn voor de bouw en het onderhoud, dit kan mogelijk een belemmering zijn voor een aanbesteding. Voor onderzoek en ontwikkeling bestaan er ook uitzonderingen in de aanbestedingswet 2012, maar of dit project daarvoor ook in aanmerking komt is op dit moment nog niet aan te geven.

ECOSYSTEEM

8. Kennis en ervaring met soortgelijke projecten

8.1 Bijdrage van de provincie Zeeland aan de ambities, ontwikkeling, promotie en profilering van het Project;

De regio Zeeland kent een aantal karakteristieken die bijdragen aan de ambities van het Project. Hieronder worden enkele unieke eigenschappen van de regio samengevat waar het Project van profiteert wanneer de keuze voor Zeeland gemaakt wordt. In de daaropvolgende sub paragrafen worden drie karakteristieken verder toegelicht.

- Korte communicatielijnen op elk niveau binnen overheid, onderwijs en het bedrijfsleven;
- Het bestuurlijk draagvlak in Zeeland voor het project is groot. Zeer proactieve en meedenkende lokale overheden (red carpet treatment);
- Ruimte voor nieuwe (pilot) ontwikkelingen. Zowel fysieke ruimte als in de aansluiting bij de thema's die op de agenda van Zeeland staan;
- Sterk cluster van elektro-, staal- en onderhoudsbedrijven;
- Mogelijkheid vanaf de start gebruik te maken van het Joint Research Center (zie bijlage E);
- Nauwe samenwerkingen tussen de Zeeuwse onderwijsinstellingen HZ University of Applied Sciences en Scaldia, en andere universiteiten buiten Zeeland zoals de TU Delft, TU Eindhoven, Erasmus Universiteit Rotterdam en de Universiteit van Gent en Antwerpen;
- Veel interessante mogelijkheden voor strategische samenwerkingen dankzij de verschillende sterke K&I netwerken;
- Zeeland biedt een venster naar Brabant én Vlaanderen;
- Zeeland is 'something different': betrouwbaar, slagvaardig, waar nodig pragmatisch, kent korte lijnen en is duidelijk in zijn aanbod (verwachtingenmanagement).

8.1.1 Mogelijkheid strategische samenwerking binnen de sterke Zeeuwse Kennis en Innovatienetwerken

Zeeland kent momenteel 13 Kennis en Innovatienetwerken: triple helix samenwerkingsverbanden binnen een specifieke sector, gericht op (business) groei, kennisdelen en innovatie.

Een aantal kenmerken van K&I netwerken:

- De vraag vanuit het bedrijfsleven staat centraal.
- Er is of wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke meerjaren agenda met daarop activiteiten en projecten gericht op kennis en innovatie.
- Deze projecten worden veelal gefinancierd met regionale, landelijke en Europese subsidies en eigen middelen van (de leden) van het netwerk.
- Netwerken zijn regionaal georganiseerd, maar hebben landelijke en (in toenemende mate) internationale verbindingen met andere sectorale netwerken.

Provincie Zeeland/Campus Zeeland ondersteunt de ontwikkeling en uitbouw van deze K&I netwerken actief: K&I netwerken worden gezien als een belangrijke hefboom om de positie van de Zeeuwse bedrijven in de regionale en internationale markt te versterken. Het K&I beleid vormt hierbij één van de onderdelen van het economisch- en innovatiebeleid van de Provincie.

Provincie Zeeland ondersteunt de K&I netwerken onder andere door een aantal subsidieregelingen, waaronder één specifieke regeling voor de ondersteuning van het organiserend vermogen van een K&I netwerk. Daarnaast krijgen K&I netwerken ondersteuning en advies vanuit Impuls Zeeland en Dockwize bij het ontwikkelen en de groei van het netwerk en bij het leggen van verbanden en partnerschappen tussen de K&I netwerken onderling.

ECOSYSTEEM

Campus Zeeland richt zich vooral op die sectoren die hun oorsprong en voorsprong te danken hebben aan het water dat Zeeland omringt: industrie & maintenance, havens & logistiek, agrofood & seafood, water & energie, toerisme en zorg

<https://campuszeeland.nl/speerpunten/kennisnetwerken/>.

Korte beschrijving per K&I netwerk en de belangrijkste stakeholders

1. **Kic/MPI:** <https://www.kicmpi.com/overzicht-leden-ki>
Sector: Maintenance in de Procesindustrie. Leden: assetowners, onderhouds- en inspectie bedrijven en kennisinstellingen.
2. **SDR (Smart Delta Resources):** <https://www.smartdeltaresources.com/nl/participanten>
Netwerk bestaande uit grote ondernemingen uit de chemie, staal, energie en food industrie in de Deltaregio (Zeeland en Vlaanderen) en werkt aan grote klimaatopgaven. Provincie Zeeland, North Sea Ports en Impuls Zeeland zijn actief betrokken bij het netwerk. Kennisinstellingen participeren in diverse projecten.
3. **Zeeland Connect:** <https://www.zeeland-connect.nl/>
Ondernemend en onafhankelijk netwerk van ondernemers, kennisinstellingen en overheden, dat door verbinding en samenwerking de positie van logistiek Zeeland versterkt. Aangesloten partijen: o.a. ondernemers in de logistieke sector, Provincie Zeeland, North Sea Port, Hogeschool Zeeland, Impuls Zeeland, Topsector Logistiek, Rijkswaterstaat
4. **Energypport Zeeland:** <https://www.energypportzeeland.nl/partners>
Groot netwerk van Zeeuwse bedrijven in de offshore windsector. Meer dan 200 organisaties zijn betrokken bij het platform, waaronder de kernpartners Gemeente Vlissingen, Scalda, Provincie Zeeland, Impuls Zeeland, Centre of Expertise Water & Energy, North Sea Port en Eneco.
5. **Circulair bouwen:** een nieuw netwerk gericht op het versterken van de kennis op het gebied van circulair bouwen. Initiatief van enkele (bouw) bedrijven, architecten, HZ en Impuls.
6. **Schelde Safety Network:** www.scheldesafetynetwork.com/leden/
Sector: Veiligheid in de Industrie/maritieme sector en ondergronds infrastructuur. Coöperatie met leden vanuit Zeeland en Vlaanderen (bedrijven, overheden en kennisinstellingen).
7. **Zeeuws Energie akkoord particuliere woningbouw:** versterken van kennis op gebied van energieneutraal maken van de particuliere woningen. Groeiend netwerk van bouw- en installatiebedrijven, HZ, Scalda, VZG, Provincie en Impuls.
8. **Zephyros:** <https://www.worldclassmaintenance.com/project/fieldlab-zephyros>
Netwerk (in ontwikkeling) met als thema: onderhoud in de offshore wind. Netwerk is in ontwikkeling maar heeft nu al een aantal projectsubsidies binnen gehaald. Een aantal grote bedrijven zoals Shell, Tennet en Stork zijn betrokken, net als een groeiend aantal Zeeuwse bedrijven. Daarnaast HZ, Topsector Wind op Zee en Provincie.
9. **Viazorg:** <https://viazorg.nl/samenwerken/over-viazorg/aangesloten-organisaties>
Richt zich op een vitale arbeidsmarkt in de zorg en welzijn sector. Bijna alle Zeeuwse zorg- en welzijnsorganisaties uit alle deelsectoren zijn bij Viazorg aangesloten en daarnaast ook Scalda, HZ University of Applied Sciences en Hoornbeeck College.
10. **eHealth:** Netwerk in ontwikkeling dat zich richt op technologische en sociale innovaties in de Zorg. Netwerk wordt gedragen door Viazorg, enkele grote zorgpartijen, enkele gemeenten en HZ.
11. **TUA/Toz:** Kennis en innovatienetwerk Toerisme. Netwerk in ontwikkeling. Trekkers van het netwerk zijn HZ, Scalda, Impuls, Koninklijke Horeca Nederland, Recron, VeKaBo, Hiswa in Zeeland.
12. **Fooddelta Zeeland:** <https://www.fooddeltazeeland.nl/deelnemers-2>
K&I netwerk van en voor de hele voedselketen: productie, verwerking, handel en consumptie van foodproducten. Leden: ondernemers uit de hele voedselketen, Hogeschool Zeeland, UCR, diverse overheden.
13. **Biobased Delta:** <https://biobaseddelta.nl/bedrijven/partner-organisaties>
Samenwerking van provincies, bedrijven en kennisinstellingen in Brabant, Zeeland en Zuid-Holland, gericht op het ontwikkelen van een duurzame 'biobased'- economie. Groot netwerk van bedrijven, overheden en kennisinstellingen.

ECOSYSTEEM

8.1.2 Mogelijkheid strategische samenwerking Vlaanderen

Sinds de fusie tussen de havens van Vlissingen, Terneuzen en Gent werd de al goede grensoverschrijdende samenwerking nog meer versterkt. Als tiende haven van Europa, en tweede haven in Nederland voor wat betreft toegevoegde waarde, is Zeeland ook verbonden met havengrootmachten als Rotterdam en Antwerpen.

In mei 2019 lanceerden Vlaanderen en Nederland een Europees pioniersproject om de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. PORTIZ (belangenbehartiger voor de Zeeuwse haven-gebonden bedrijven), North Sea Port en VNO-NCW lobbyen in dat kader om een zogenoemde experimenteerregio in Zeeland te realiseren.

Op dit moment loopt een haalbaarheidsonderzoek naar het opzetten van een (cargo)spoorverbinding tussen Terneuzen en Gent, daarnaast staan er nieuwe verbindingen op de rol tussen Vlissingen en Antwerpen.

Aangezien ook Vlaanderen grote interesse heeft in hyperloop ligt samenwerking voor de hand. Het verlengde traject van 15-20km zou meegenomen kunnen worden in de investering van de bestaande planning van de ontwikkeling van de spoorlijn Terneuzen-Gent. Dit zou later eventueel ook doorontwikkeld kunnen worden, bijvoorbeeld richting Antwerpen.

8.1.3 Mogelijkheid samenwerking in ecosysteem West-Brabant

De provincie Zeeland heeft goede en nauwe contacten in Brabant. Met het oog op de locatie op de grens van Zeeland-Brabant zal het Project ook nadrukkelijk gebruik kunnen maken van de economie en het ecosysteem van West-Brabant.

In West-Brabant staan tevens thema's op de agenda rondom het 'verslimmen' en verduurzamen van de kernsectoren logistiek, maak- en onderhoudsindustrie en agrofood/biobased. Het Project sluit goed aan op deze 'verslimming' en verduurzaming van de logistiek en daarnaast ook in de sector maak- en onderhoudsindustrie.

Op Woensdrecht bevindt zich een sterk maintenance en logistiek cluster. Logistiek Centrum Woensdrecht houdt zich voor de Nederlandse Defensie industrie bezig met logistiek. Vooruitgedacht zou in de defensie industrie logistiek via pijpleidingen ook interessant kunnen zijn (denk bijvoorbeeld aan motoronderhoud F35).

West-Brabant ziet mogelijke combinaties met thema's waar de TU Delft nadrukkelijker actief in wil zijn en de actieve West-Brabantse partijen en clusters. Zo wil TU Delft vanuit composiet onderhoud nadrukkelijker actief zijn rondom Woensdrecht. Hetzelfde geldt voor NLR (Nederlands Lucht & Ruimtevaart) en TNO en Vito (rondom biochemie in Bergen op Zoom). Verschillende onderwijsinstellingen bieden curricula aan die passen bij het Project: HZ University of Applied Sciences en Avans (ICT en Engineering), BUAS (Logistic Community), LCB, Dinalog (Logistiek en Wetenschap). Tot slot zijn ook de Havens van Moerdijk en Bergen op Zoom op armlengte.

8.2 Ervaring Europese projecten

Zoals beschreven in paragraaf 8.1.1 is Zeeland Connect het ondernemend en onafhankelijk netwerk van ondernemers, kennisinstellingen en overheden, dat door verbinding en samenwerking de positie van logistiek Zeeland versterkt.

Het netwerk is gericht op de versterking van de Zeeuwse logistiek en doet dit aan de hand van 4 Innovatielijnen:

- Verbindingen en goederenstromen;
- Zero Emission Transport
- Digitalisering/Robotisering
- Autonomoos transport

Het afgelopen jaar zijn er meerdere projecten binnen deze lijnen geïnitieerd waarbij Zeeland Connect in samenwerking met een groot aantal projectpartners een subsidie ontvangen heeft binnen het Europees Innovatieprogramma van Zuid-Nederland, OPZuid, voor twee innovatie projectinitiatieven.

ECOSYSTEEM

Living Lab Autonoom Transport Zeeland

Het project Living Lab Autonoom Transport Zeeland ontwikkelt een open innovatiesysteem waarin logistieke bedrijven, technologieaanbieders voor autonome voertuigen, wegbeheerders en kennisinstellingen gezamenlijk innoveren en experimenteren met autonome voertuigen met mixed traffic in real-life logistieke operaties en op de openbare weg. Naast partijen uit de regio nemen ook innovatiebedrijven VDL en Terberg deel aan dit project.

Zero Emission

Het doel van het project Zero Emission is het wegnemen van de drempels die er zijn bij de transitie naar Zero Emission transport. Er wordt een 'Innovation Community Zero Emissie Transport' opgericht binnen het platform Zeeland Connect. In deze community innoveren overheid, het bedrijfsleven en HZ University gezamenlijk op het gebied van Zero Emissie Transport. Deze 'Innovation Community' biedt:

- Objectieve informatie over ontwikkelingen in technologie in voertuigen (batterijen/waterstof), markt/prijzen, laad- en tankinfrastructuur en logistieke (proces)innovaties in Nederland en Europa. Dit vertaalt zich in een roadmap-tool waarmee bedrijven zelf kunnen inventariseren welke stappen te nemen en in elk welk tempo richting Zero Emissie transport.
- Een open innovatie platform voor logistieke procesinnovaties om Zero Emissie in de bedrijfsvoering te integreren.
- Een gezamenlijk ontwikkelde roadmap voor laad- en tankinfrastructuur voor Zeeland.

Daarnaast wordt ook samengewerkt aan een Horizon 2020 project genaamd 5G Blueprint.

5g Blueprint

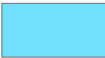
Dit project wordt aangestuurd door de Vlaamse en Nederlandse overheid en bevat naast de consortium partners uit het Living Lab transport ook 5g technologie partners. In dit project wordt 5g gebruikt voor het op afstand sturen van onder andere vrachtwagens te faciliteren.

Bijlage A

Legenda

- R&D Center
- Parkeren en opslag
- Testbaan 2600 x 25 m1
- Weg - 15 m1

Datum: 8 november 2019
Get: Cruj
Bladnr: 1

Schaal: 1:10000

Bijlage B

- Toegangswegen
- ▨ Perceel

Datum: 31 oktober 2019
Get: Cruj
Bladnr: 1

Bestemmingsplan is in te zien op: www.ruimtelijkeplannen.nl

Klik op 'Plannen zoeken >'; scroll naar de locatie en klik midden in het gebied.

Gemeente Reimerswaal; bestemmingsplan; Buitengebied 2^e herziening

The screenshot shows the Ruimtelijkeplannen.nl website interface. The main map area displays a detailed land use plan for the Buitengebied 2e herziening in Reimerswaal. The map uses various colors and patterns to represent different land use zones: green for agricultural areas, blue for water, purple for archaeological zones, and yellow for other specific zones. A red pin is placed on the map, indicating the location of interest.

Left Sidebar (Ruimtelijkeplannen.nl):

- ADRES: Zoek op adres
- PLAATNAAM OF -NUMMER: Zoek op adres
- GEMEENTE (7) | PROVINCIE (12) | RIJK (22)
- BESTEMMINGSPANNEN**
- Welk bestemmingsplan moet ik kiezen? [OPEN KEUZEHULP](#)
- Buitengebied 2018**
bestemmingsplan ontwerp (2019-02-02)
- Gerechtigde uitspraak Geitenhouderij Rilland**
gerechtelijke uitspraak vastgesteld (2018-01-03)
- Buitengebied 2016**
bestemmingsplan deels onherroepelijk in werking (vastgesteld 2016-12-20)
- Buitengebied, 3e herziening**
bestemmingsplan deels onherroepelijk in werking (vastgesteld 2015-10-20)
- Buitengebied 2e herziening**
bestemmingsplan onherroepelijk (vastgesteld 2015-03-03)
- Rijksinpassingsplan Waterberging, Volkerak-Zoommeer**
inpassingsplan onherroepelijk (vastgesteld 2013-09-20)
- STRUCTUURVISIES**
- Structuurvisie Buitengebied**
structuurvisie vastgesteld (2012-09-25)
- Structuurvisie Aquacultuur**
structuurvisie vastgesteld (2012-09-25)
- [Verberg plannen](#)

Right Sidebar (Buitengebied 2e herziening):

- Buitengebied 2e herziening**
gemeente Reimerswaal
bestemmingsplan
onherroepelijk (vastgesteld 2015-03-03)
- PLEKINFO | DOCUMENTEN | KENMERKEN
- Enkelbestemming**
Agrarisch met waarden - Beschermd dijk
- Enkelbestemming**
Bos
- Dubbelbestemming**
Waarde - Archeologie - 2
- Dubbelbestemming**
Waterstaat - Waterberging - Volkerak - Zoommeer
- Gebiedsaanduiding**
vrijwaringszone - radar

Map Details:

- Scale: 500 m
- Map controls: +, -

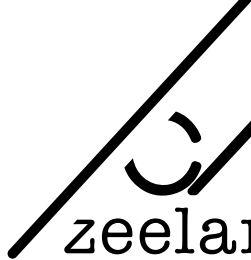

Datum: 31 oktober 2019
Get: Cruj
Bladnr: 1

Schaal: 1:15.000

 CAMPUS
zeeland.

Joint Research Center

omarm de
toekomst

COLOFON

Dit is een uitgave van Campus Zeeland
februari 2018

Fotografie

- Campus Zeeland
- Provincie Zeeland
(beeldenbank.laatzeelandzien.nl)
- HZ University of Applied Sciences
- Mechteld Jansen

Visual (pagina 21)

- Jan Metz

Opmaak

- Provincie Zeeland

omarm de
toekomst

CAMPUS zeeland.

Joint Research Center

Met Campus Zeeland bouwen we de goede onderzoeks- en onderwijsinstellingen in onze provincie verder uit.

Foto genomen in het SEA Lab van HZ University of Applied Sciences

/ inhoudsopgave

/	leven in een delta	4
/	over Campus Zeeland	7
/	een eerste mijlpaal: het Joint Research Center	11
/	5 vragen over het Joint Research Center	13
/	waar is Zeeland sterk in?	14
/	op weg naar een Bèta Campus Zeeland	17
/	wat is de planning?	19
/	omarm de toekomst	21

/ leven in een delta

Als je op afstand naar de wereld kijkt, zie je dat economische hotspots altijd aan het water liggen. Dat geldt in het bijzonder voor deltagebieden. Op het kruispunt van wegen en water ontstaat economische dynamiek.

Delta's zijn aantrekkelijke gebieden om in te werken en wonen. Je hebt er voeding, water en energie. Daarom is het in veel delta's nogal druk. Er wonen veel mensen, die massaal een beroep doen op de aanwezige energiebronnen. We produceren en consumeren te veel. Op wereldschaal leidt dat tot problemen als de beschikbaarheid van zoet water, plastic soep en klimaatverandering. Water, energie en voedselvoorziening staan wereldwijd onder druk. Een ander relevant vraagstuk in delta's is de strijd tegen het water. Moet je overal dijken bouwen om inwoners te beschermen, of juist leren leven met het water? Tal van vragen die om oplossingen vragen.

Welkom in Zeeland. Onze provincie is eigenlijk een grote delta. Water, energie en voedsel zitten in ons DNA. We zijn al jarenlang aan het experimenteren en aan het innoveren op juist deze thema's.

- We combineren kustversterking met natuur en recreatie, bijvoorbeeld in Waterdunen.
- We lopen voorop als het gaat om wind op zee en experimenteren met getijdenturbines.
- We kweken vis op het land en hebben een zeeboerderij waar we wieren kweken.

Innovatie loopt rond op twee benen: dat zijn de jongeren. Met Campus Zeeland maken we de komende jaren flinke stappen om Zeeland voor deze groep aantrekkelijker te maken. Als we zorgen voor goed en onderscheidend onderwijs, trekt dat jongeren aan. Als je dat koppelt aan het bedrijfsleven en nog breder toepast, dan zijn we bezig met de goede dingen voor Zeeland. De beste manier om tot innovatie te komen is immers samenwerken binnen de 'gouden driehoek'. Hierin versterken kennisinstellingen, ondernemers en de overheid elkaar.

In Zeeland zijn er al veel verbindingen tussen kennisinstututen, bedrijven en overheden - zowel in Nederland als daarbuiten. Die kennis willen we

uitbouwen en delen. Ik wil studenten die bedrijven helpen om nieuwe, slimme dingen te bedenken. Ik wil bedrijven die stageplekken aanbieden aan jongeren. Als we samenwerken, kunnen we ons onderscheiden met kwaliteitsopleidingen. Een regio met op maat gesneden kennis- en onderzoeksinstituten geeft een boost aan de bedrijvigheid en creëert werkgelegenheid. Op die manier positioneren we Zeeland als kennisregio. En gaan we van kennis en kunde naar kassa.

Harry van der Maas,
voorzitter stuurgroep Campus Zeeland

/ over Campus Zeeland

Campus Zeeland is een samenwerkingsverband van bedrijven, kennis- en onderzoeksinstituten en overheden in Zeeland. Zij bundelen de krachten om te zorgen voor een sterke koppeling tussen onderwijs en bedrijfsleven. Dat moet de innovatiekracht van Zeeland vergroten en zorgen voor een toekomstbestendige economie waarin jonge, goed opgeleide bèta's het bedrijfsleven versterken.

Studeren kan overal. Daarom neemt het belang toe van onderscheidend én excellent onderwijs. Zeeland investeert daarin. Kennis is immers een belangrijke motor voor de verdere ontwikkeling van een krachtige regio. Zeeland investeert in opleidingen die passen bij de kracht van de provincie. Door de koppeling van bedrijven, onderzoeksinstituten en onderwijsinstellingen ontstaan innovaties en verbetert het vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners.

Onderwijs & Onderzoek

Goed onderwijs, van basisschool tot universiteit, is de basis voor een vitale Zeeuwse economie. Vanuit Campus Zeeland zoeken we steeds naar nieuwe samenwerkingen, om zo het onderwijs en onderzoek verder door te ontwikkelen. Daarvan zien we al enkele voorbeelden.

Met medewerking van de mosselsector zetten NIOZ en Wageningen Marine Research in Yerseke nieuwe onderzoeksprogramma's op. En door de verbinding met de Universiteit Leiden gaat het Roosevelt Institute for American Studies een nieuwe toekomst tegemoet. Ook het Centrum Toptechniek in Terneuzen is een mooi voorbeeld: 38 ondernemers zijn actief aangehaakt bij deze opleiding van Scalda.

Kennis- & innovatienetwerken

In kennis- en innovatienetwerken komen bedrijven en kennisinstellingen samen. Kansen die het bedrijfsleven ziet en vragen waar zij in de praktijk tegenaan lopen, vormen zo de basis voor gezamenlijke onderzoeksprojecten en nieuwe opleidingen. Dat stimuleert vernieuwing. De netwerken zorgen ervoor dat onderzoek en onderwijs goed aansluiten op de vraag van het bedrijfsleven. Binnen een aantal kernsectoren bestaan al robuuste samenwerkingsverbanden. Denk aan Smart Delta Resources en Zeeland Connect. Voor de andere kernsectoren moeten de netwerken nog opgezet of verder versterkt worden.

“Renovatie Oosterscheldekering
2030: gereed door samenwerking
Scalda, HZ en UCR Engineering”

Ronald Reunis,
VNO-NCW Zeeland

“Het JRC en Scalda zijn belangrijk voor elkaar, vanwege de doorlopende leerlijn, onze relaties met bedrijven en het belang voor Zeeland.”

Hendrik-Jan van Arenthals,
voorzitter CvB Scalda

/ een eerste mijlpaal: het Joint Research Center

Begin 2018 zetten betrokkenen hun handtekening onder een intentieovereenkomst voor het Joint Research Center, een gezamenlijk laboratorium met voorzieningen voor mbo, hbo en wo.

In het Joint Research Center willen we oplossingen vinden voor vraagstukken die relevant zijn in een deltagebied als Zeeland. De focus ligt op de thema's water, energie en voedsel. Hoe beschermen we Zeeland tegen het water, hoe genereren we nieuwe vormen van energie, hoe produceren we voedsel in een veranderende delta?

Het Joint Research Center (JRC) wil een inspirerende en state of the art werkomgeving bieden aan studenten en onderzoekers die met deze vragen aan de slag gaan. De opgedane kennis kan toegepast worden in tal van bedrijven. Op die manier is het JRC het bindmiddel tussen de kennisinstellingen, researchfaciliteiten en het bedrijfsleven. Door de koppeling tussen onderzoek en praktijk verbetert het vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners. Dat versterkt de Zeeuwse economie. We positioneren Zeeland internationaal als living lab, want hier studeert men door ervaring op te doen in de praktijk.

Binnen het Joint Research Center werken studenten van HZ University of Applied Sciences, Scalda en UCR straks nauw samen. Net zoals dat later in het 'echte' leven wordt verwacht. Voor de studenten komen er onderzoekslaboratoria en practicumruimtes beschikbaar. Ook onderzoeksinstituten en bedrijven kunnen gebruik maken van de onderzoeksfaciliteiten.

/ 5 vragen over het Joint Research Center

> **Waar gaat het Joint Research Center zich vestigen?**

De centrale onderzoeksfaciliteiten komen in Middelburg, naast het gebouw van de HZ aan het Groene Woud. Belangrijker is echter dat de activiteiten en het netwerk van het JRC uitwaaiëren over heel Zeeland. Het gaat niet om een instituut, maar om een duurzame samenwerking met veel partners in Zeeland en daarbuiten.

> **Wanneer opent het Center de deuren?**

Het is de bedoeling dat de laboratoria in 2020 gereed zijn.

> **Hoe verhoudt het JRC zich tot andere laboratoriumfaciliteiten in Zeeland?**

Het JRC is een netwerk van researchinstituten en -faciliteiten. De faciliteiten die het JRC biedt, worden in eerste instantie gebruikt door UCR, HZ UAS, Scalda, NIOZ en WMR. Maar ook onderzoekers van andere kennisinstellingen en bedrijven kunnen er terecht.

> **Welke labs komen er?**

We hebben scherpe keuzes gemaakt voor thema's waar Zeeland in internationaal perspectief een onderscheidende positie kan opbouwen. Dat zijn water, energie en food / biobased economy.

> **Wie betaalt de rekening?**

De ontwikkeling van het Joint Research Center vraagt om een investering van ongeveer 21 miljoen euro. Meerdere partijen leveren een bijdrage aan het investeringsfonds: Provincie Zeeland en het Ministerie nemen de helft van het bedrag voor hun rekening, omdat het JRC bijdraagt aan economische structuurversterking. Kennis is immers een belangrijke voorwaarde voor economische groei. Ook de raad van Middelburg geeft steun aan het JRC; de HZ brengt het resterende bedrag bijeen.

/ waar is Zeeland sterk in?

1. Water

Zeeland is omringd door water. Dat maakt onze provincie zo aantrekkelijk. Door de jaren heen hebben we in Zeeland veel kennis opgebouwd als het gaat om veiligheid en kwaliteit van het water. We zorgen ervoor dat het water schoon blijft, dat we bij hevige neerslag zo min mogelijk wateroverlast ondervinden en dat er voldoende zoet water is voor de landbouw. Samen met het Rijk zorgen we ervoor dat dijken en dammen voldoende veiligheid bieden én goed passen in het Zeeuwse landschap.

2. Energie

Met het land in zee is Zeeland dé proeftuin voor vernieuwende duurzame energie en waterveiligheidsconcepten. Zo halen we in Zeeland energie uit de maan, door het getij. De getijdencentrale in de Oosterscheldekering en de bouw van het Tidal Technology Center in de Flakkeese Spuisluis illustreren het experimenteelgebied door het combineren van energietransitie, ecologie, waterkwaliteit, economie en waterveiligheid. De Zeeuwse havens kunnen een cruciale rol spelen bij de aanleg en exploitatie van windmolenparken op zee. De leidende rol van Zeeland krijgt

een extra impuls door de gunningen van de nieuwe windparken voor de (Nederlandse) kust. Het Centre of Expertise Wind op Zee en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap passen bij uitstek in Zeeland, op ons land in zee. Kortom, de Zeeuwse bedrijven, kennisinstellingen en de overheid staan klaar om de offshorebedrijven te faciliteren.

3. Food, agro & biobased business

De agrarische sector is van oudsher belangrijk voor Zeeland. We produceren voedsel, verwerken aardappels en uien tot half- of eindproducten en exporteren deze naar het buitenland. De agrarische sector is continu in beweging; en op zoek naar manieren om efficiënt en zo milieuvriendelijk mogelijk te produceren. Campus Zeeland brengt ondernemers en onderzoekers samen om te werken aan een goede toekomstbestendige sector.

Ook visserij en aquacultuur zijn onlosmakelijk met de Zeeuwse economie verbonden. Oesters uit Yerseke, Zeeuwse mosselen en de Oosterscheldekreef zijn tot ver over de landsgrenzen bekend. Innovatie en verduurzaming zijn centrale begrippen in de hele visserijsector. In de schaal- en schelpdiersector hebben de verbetering van de collectieve infrastructuur en kennisontwikkeling prioriteit. De continuïteit van de sector is daarbij het uitgangspunt.

“Door te kiezen, te specialiseren en daar de juiste partners bij te vinden, kun je je ontwikkelen.”

Jeroen van der Veer,
voormalig CEO Shell

/ op weg naar een Bèta Campus Zeeland

Het Joint Research Center is de eerste stap in de ontwikkeling van een Bèta Campus Zeeland. De tweede stap is dat UCR haar aanbod uitbreidt op het gebied van Engineering en Innovation. Ook HZ University of Applied Sciences zal samen met haar partners de opleidingsprogramma's verder aanscherpen en de bestaande Centers of Expertise uitbouwen. Scalda onderzoekt mogelijkheden voor crossovers tussen opleidingen in de groene sector en techniekopleidingen. Zo ontstaat een samenhangend pakket van opleidingen die passen bij de kracht van de Provincie en bij onze economische sectoren.

De inrichting van deze nieuwe studierichtingen maakt het mogelijk om verrassende cross-overs te maken. Dit leidt niet alleen tot vernieuwend onderwijs, het maakt Zeeland in brede zin een aantrekkelijke partner voor ondernemers en universiteiten. Het levert bovendien extra studenten op, die aan de slag kunnen in Zeeuwse bedrijven.

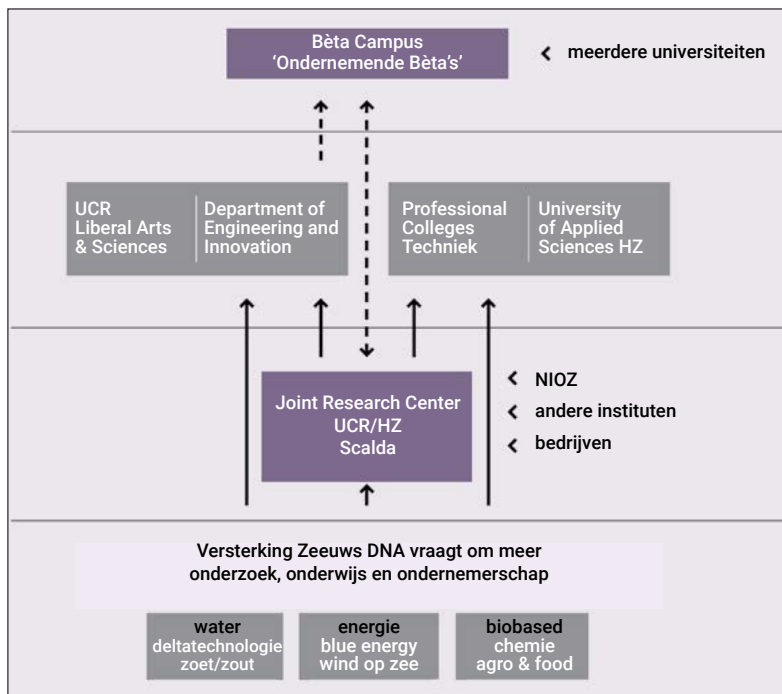
“Verstandig gebruik van de natuurlijke kwaliteiten van deze provincie leidt tot unieke projecten zoals de Oosterscheldekering, het meest indrukwekkende waterkerige bouwwerk van Nederland en de Westerscheldetunnel, de langste autotunnel in Nederland. Ongelofelijke staaltjes van ingenieus vernuft die de wereld tot voorbeeld zijn in de strijd met het water.”

Alexander Rinnooy Kan,
oud-voorzitter
Sociaal-Economische Raad

/ wat is de planning?

Het stappenplan ziet er als volgt uit.

- september 2019 UCR start met eerste groep pionierstudenten
- september 2020 opening Joint Research Center
- september 2020 start UCR engineering & Innovation

Living lab: een plek waar bedrijven en wetenschap samen aan vraagstukken kunnen werken.

/ omarm de toekomst

Campus Zeeland heeft zijn wortels in de Zeeuwse klei. Vanuit onze roots bouwen we verder aan onderscheidend en excellent onderwijs. Aan kennis die past bij het bedrijfsleven en de eigenheid van Zeeland, land in zee. Samen bouwen zit de Zeeuwen in het bloed. We hebben dijken, bruggen, tunnels en de Deltawerken gebouwd. Dat ging niet vanzelf. Ook Campus Zeeland is niet zomaar gerealiseerd. Maar samen bouwen we verder aan de toekomst van Zeeland. Campus Zeeland, omarm de toekomst.

/ meer weten

www.campuszeeland.nl
info@campuszeeland.nl

Aanbieding Zeeland

In reactie op Hardt Hyperloop - RFP European Hyperloop Center

ADDENDUM 18 DECEMBER 2019

Financiën en lobby

Provincie Zeeland

In de Aanbieding Zeeland is gesteld dat voor de periode 2020-2022 de provincie Zeeland onder de voorwaarden van de ASV/ASB een subsidie ter beschikking zal stellen van € 2 miljoen. Het ontbreekt voor dit project op dit moment aan een volledig inzicht op de ramingen. Daardoor heeft er nog geen toets kunnen plaatsvinden op de financiële haalbaarheid van het project. Indien Hardt BV een volledig financieel inzicht kan presenteren en indien de noodzaak aanwezig is, dan is het College van Gedeputeerde Staten bereid om aan Provinciale Staten voor te stellen een subsidie van maximaal € 2,5 miljoen ter beschikking te stellen (een verhoging van € 500.000). Besluitvorming vindt plaats in de periode tussen 13 maart en 29 mei 2020 (vergaderdata Provinciale Staten).

Een subsidieaanvraag bij de St. Zeeuwse Publieke Belangen (€ 500.000) kan in januari 2020 worden ingediend. Hardt BV zal hiertoe relevante informatie moeten leveren, onder andere gericht op de energiebesparing van de hyperloop in relatie tot conventionele middelen van vervoer.

Hiermee voldoet Zeeland aan de vereiste investering van € 3 miljoen.

Netwerk

Provincie Zeeland is bereid om Hardt te introduceren in een netwerk van business angels. Met het oog op de 'cargo' kant van het hyperloopproject vindt 16 februari 2020 een bijeenkomst plaats met grote spelers in de logistieke sector met een vestiging in Zeeland zoals

Genoemde partijen houden zich bezig met de toekomst van de logistiek en willen en kunnen mogelijk een rol spelen in het project.

Als provincie hebben we ook contact met OEM's als [REDACTED].

Lobby en ondersteuning

Het is de wens van Hardt BV om eind februari een landelijke 'ronde tafel conferentie' te organiseren met alle relevante partijen. De provincie Zeeland beschikt, zowel bestuurlijk als ambtelijk, over een uitstekend netwerk in Den Haag en is bereid dit netwerk in te zetten richting deze conferentie. Het volledige College van Gedeputeerde Staten zal hieraan meewerken. De gedeputeerden met de portefeuilles Economie & Innovatie (de heer Jo-Annes de Bat) en Smart Mobility (de heer Harry van der Maas) nemen het voortouw.

Gericht op de contacten met het Rijksvastgoedbedrijf (de locatie) zal specifiek het netwerk van de Commissaris van de Koning (de heer Han Polman) worden benut.

Hardt wordt vanuit Zeeland ambtelijk gefaciliteerd door een kerngroep met specifieke deskundigheden. Maandag 16 december jl. is met deze groep kennisgemaakt. Het betreft de disciplines financiën, juridische zaken inclusief Staatssteun, subsidies, vastgoed, circulaire economie, logistiek, communicatie, vergunningen en kennisnetwerken. Ook de Haagse en EU-lobbyisten ok bij. Voorts zijn Rijkswaterstaat en de gemeente Reimerswaal bereid om Hardt te ondersteunen.

Hardt

Op de Aanbieding en het addendum zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Hardt B.V. levert alle gevraagde informatie voor een beoordeling van de financiële haalbaarheid van het project.
- Hardt B.V. levert het volledig inzicht in het commitment op de projectfinanciering, bestaande uit

publieke- en private bijdrage (inclusief inzicht in ondertekende LOI's van Hardt met het betrokken bedrijfsleven);

Overzicht bijkomende kosten

In onderstaand overzicht presenteren we een overzicht van 'bijkomende' kosten, ramingen voor zover bekend. We zijn in gesprek met onze Zeeuwse partners om te bezien wie welke kosten eventueel kan en wil dragen.

- Basisinfrastructuur	€ 80.000
(vanaf locatie Waterschap Brabantse Delta Rioolwaterzuiveringsinstallatie Bath)	
- Elektra, aansluiting	€ 40.000
- Grondonderzoek	€ 30.000
- Geotechnisch onderzoek	€ 40.000
- Due diligence	€ 50.000
- Toegangsweg (afhankelijk van eisen)	p.m.
- Eventuele aanmeerfaciliteiten Bathse Spuikanaal	p.m.
- Verwijderingskosten	p.m.
(kosten Hardt BV)	

Ecosysteem

Lokale industrie

Zeeland heeft een sterk ecosysteem dat goed aansluit op een hyperloopontwikkeling. We zetten krachtig in op thema's als Circulair Economy en Logistics & Maintenance, dat bouwt op de regionale bedrijven in de bouw, staal en onderhoudsindustrie. Mede dankzij de grote dichtheid van deze elektro-, staal- en maintenancebedrijven zijn er goede mogelijkheden om samen te werken met de lokale industrie. Denk hierbij aan staalbedrijven zoals [REDACTED]. Bedrijven met ervaring met bouwprojecten zoals [REDACTED]. En bedrijven op het Maintenance Valuepark zoals [REDACTED]. Daarnaast heeft Zeeland een sterk cluster van metaal- en elektrotechnische bedrijven zoals [REDACTED]. Ook zijn er verschillende bedrijven die actief zijn in het ecosysteem van Hardt, zoals [REDACTED], ook met een lokale vestiging aanwezig in Zeeland. Tot slot heeft het Zeeuwse bedrijfsleven veel ervaring met het samenwerken met landelijk opererende bedrijven waarmee Hardt ook samenwerkt, zoals [REDACTED].

Circulaire economie

Circulaire economie biedt ook kansen voor Hardt en het European Hyperloop Centre. Een van de afdelingen van de ontwikkelingsmaatschappij NV. Economische Impuls Zeeland is het cluster Circulaire Economie. De projectmanagers van dit cluster hebben, onder andere in samenwerking met Provincie Zeeland, al meerdere circulaire projecten in Zeeland geïnitieerd, gefaciliteerd en/of gecoördineerd. Voorbeelden hiervan zijn de (ver)bouw van een Kinder- en Jeugdkliniek waarbij zo veel mogelijk gebruik is gemaakt van bestaande materialen vanuit een ander kantoor dat gesloopt moest worden. Andere voorbeelden zijn een nieuwbouwproject waarvoor een circulair ontwerp is gemaakt en een onderhoudsproject waarbij de corporaties zoveel mogelijk tweedehands (bouw)materialen opnieuw hebben gebruikt. In de loop van volgend jaar zal het cluster Circulaire Economie een databank lanceren waarin tweedehands materialen aangeboden en gekocht kunnen worden door bedrijven. Op dit moment lopen er al gesprekken met meerdere grote partijen in de bouwwereld die interesse hebben om in de tweedehands bouwmaterialen te stappen.

De haalbaarheid van het circulair bouwen van de hyperloop testbaan achten de projectmanagers van Circulaire Economie niet erg hoog omdat aan dit staal hoogstwaarschijnlijk hoge eisen gesteld zullen worden. De bouw van het European Hyperloop Centre kan wel zo circulair mogelijk worden gebouwd. Uiteraard is de meest duurzame optie een gebouw wat niet gebouwd hoeft te worden (een locatie die al bestaat). Zodra de contractfase getekend is kunnen we een locatieonderzoek uitvoeren naar potentiële geschikte locaties in een straal van 5km rondom de testbaan. Indien er geen bestaande, passende optie voorhanden is, kunnen de opties voor het (gedeeltelijk) circulair bouwen van dit pand verder onderzocht worden. Er zijn diverse lokale bedrijven die hierin al ervaring hebben en graag meedenken in de mogelijkheden. Impuls Zeeland en de Provincie Zeeland kunnen dit faciliteren. Denk hierbij aan het in contact brengen met potentiële partijen die circulaire materialen kunnen leveren.

Research

Voor diverse lokale bedrijven in verschillende sectoren speelt research en development een belangrijke rol. [REDACTED], wordt voortdurend gewerkt aan innovatieve technologieën en producten. Er wordt gezocht naar doorbraken in innovatieve technieken op het gebied van gezondheid en voeding, energie, transport en infrastructuur en consumentenproducten. Er werken circa 250 onderzoekers bij de fabrieken, in laboratoria en op de R&D Campus. Ook voor [REDACTED] is R&D een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Er wordt veel onderzoek gedaan naar

hydromechanica, elektro & automatisering, geluid en trillingen en industrieel ontwerp. L [REDACTED]
[REDACTED] ontwikkelt en produceert onderdelen van metaal en/of kunststof. De aanwezige productiemiddelen en competenties willen zij breder inzetten door in de regio services te verlenen aan andere bedrijven en op termijn een Technology Center voor de maakindustrie op te zetten. Tot slot is op steenworp afstand van de locatie Schelde-Rijn kanaal het onderzoekscentrum [REDACTED]
[REDACTED]

Binnen Zeeland zijn er nauwe contacten met deze bedrijven en kunnen introducties gemakkelijk gemaakt worden om op die manier kennis, materialen en/of talent te delen.

Logistiek

Living Lab Autonomoos Transport Zeeland is één van de innovatieprojecten van Zeeland Connect, een onafhankelijk netwerk van ondernemers, havenbedrijf, kennisinstellingen en overheid dat de positie van logistiek Zeeland wil verstevigen. Via deze projecten maken MKB-ers kennis met innovatieve technologieën en hun praktische toepassingsmogelijkheden. Living Lab is sinds 1 november 2019 van start en loopt tot 1 januari 2023. In dit Europese samenwerkingsproject zullen bedrijven, overheid, wegbeheerders en kennisinstellingen nieuwe mogelijkheden van autonoom transport in een gecontroleerde en reële omgeving onderzoeken en testen.

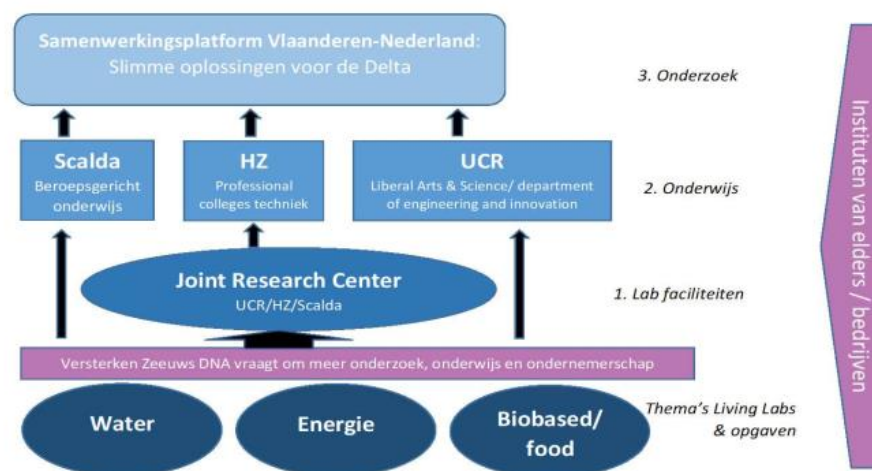
Maintenance

Kennis- en Innovatiecentrum Maintenance Procesindustrie (KIC-MPI) is een zelfstandige coöperatieve vereniging. Ze stimuleert samenwerking tussen bedrijven met als doel: innoveren met maintenance in de procesindustrie. Meer dan 60 asset owners, onderhouds- en inspectiebedrijven en experts/kennisinstellingen uit zowel Vlaanderen als Zeeland zijn lid.

Operator HYPERLOOP

Onderzoeksvraagstukken kunnen niet door één partij opgelost worden. Zeeland en Vlaanderen vinden het van belang om krachten en expertise bundelen. Met de realisatie van het Samenwerkingsplatform Slimme Oplossingen voor Deltavraagstukken i.o. krijgt de samenwerking tussen onderwijs, onderzoeksinstellingen en bedrijfsleven vorm; ook grensoverschrijdend. Het platform brengt aanwezige kennis bij elkaar met een gezamenlijke programmering- en uitvoering van onderzoek.

Voor de 'operationsfase' van de testfaciliteit kan een beroep worden gedaan op (de partners van) het samenwerkingsplatform.

Locatie

Risicoanalyse

Overzicht van mogelijke risico's, een indicatie van de hoogte van de risico's en mogelijke oplossingen met betrekking de locatie.

Risico's	Van 0% tot 100%	Mogelijke oplossingen
Geen toestemming van Rijksvastgoedbedrijf om de locatie onderhands uit te geven aan Hardt B.V. omdat het openbaar belang ontbreekt.	10%	Politiek en ambtelijk het openbaar belang van dit project onder de aandacht brengen bij het Rijksvastgoedbedrijf.
Geen tijdige kap bomen zuidelijk deel. Het grootste (zuidelijk) deel van de bomen wordt door Rijkswaterstaat gekapt voor het broedseizoen (15 maart 2020). De omgevingsvergunning is door Rijkswaterstaat verkregen maar is nog niet onherroepelijk.	10%	Ambtelijke/politieke druk zetten op de gemeente door de provincie Zeeland.
Geen tijdige kap bomen noordelijk deel. Rijkswaterstaat heeft nu in de planning dat de bomen op het noordelijk deel worden verjongd en niet gekapt. Voor het kappen van deze bomen is nog geen omgevingsvergunning aangevraagd. Het risico bestaat dat kap pas kan plaatsvinden na het broedseizoen (15 juli 2020).	50%	De Provincie vraagt een aparte omgevingsvergunning hiervoor aan en haakt aan bij de opdracht van Rijkswaterstaat aan de aannemer. De Provincie start tegelijk met de aanvraag van de omgevingsvergunning een procedure voor de opdracht van de kapwerkzaamheden.
Het natuuronderzoek voor het kappen van de bomen moet representatief zijn. De wintermaanden zijn hiervoor niet geschikt. Het onderzoek kan pas plaats vinden na de winter met als gevolg vertraging op de behandeling van de omgevingsvergunning.	50%	Gebruik maken van het natuuronderzoek dat door Rijkswaterstaat is verricht. Niet alleen het rapport maar ook de opdrachtnemer. Maatwerk tussen ruimtebeslag hyperloop en het kappen van meer bomen.
Het ruimtebeslag van de hyperloop zorgt ervoor dat er onvoldoende bomen blijven staan die dienen als windvang voor de schepen.	20%	Maatwerk tussen ruimtebeslag hyperloop en het kappen van bomen. Alternatief als windvang in plaats van bomen.
Toegang van de locatie is met zwaar materieel niet mogelijk vanwege de brug. De brug kan maximaal 30 ton dragen.	20%	Vanaf de zuidzijde is de locatie ook toegankelijk. Dit is geen officieel openbare weg. Maar wordt toegestaan door Rijkswaterstaat. TenneT heeft hiervan ook gebruik gemaakt voor de aanleg van de 380 KV leiding. Er zijn geen aanmeermogelijkheden in het Schelde-Rijn kanaal. Wel kan,

		onder voorwaarden van Rijkswaterstaat, gebruik worden gemaakt van het spuikanaal. De voorwaarden betreffen: diepgang, frequentie, voorzieningen, hoe wordt aangemeerd. TenneT heeft hiervan ook gebruik gemaakt d.m.v. een ponton.
Watervergunning niet tijdig verkrijgen. Het betreft een primaire waterkering, wat een lang, redelijk onzeker vergunningentraject is wat tijdsverloop betreft.	50%	De juiste personen van de verschillende organisaties (Hardt, Rijkswaterstaat, Provincie) samenbrengen in een team om deze vergunning tijdig te verkrijgen.
Bouwrestricties in verband met de leiding van Gasunie in het noordelijk deel van de locatie.	30%	Vooraf overleg met Gasunie over wat wel en niet kan in verband met de leiding.

Elektra

Aan de noordoostzijde van de locatie ligt het hoogspanningsstation van Enduris. Het is technisch mogelijk om 2 MW aan te leggen. Als het aansluitpunt aan de noordzijde zou kunnen worden gemaakt dan kan dat voor ongeveer € 40.000,-, exclusief BTW en éénmalig. Hardt moet dan wel zelf zorgen voor behuizingen en installaties achter het aansluitpunt. Verwacht wordt dat dit verdeeld zal zijn over diverse eigen trafostations over de totale lengte van de hyperloop. Bovendien is er een MS-kabel aanwezig in de 'middenberm' waarop kan worden aangekoppeld.

Grondonderzoek

Milieutechnisch grondonderzoek is nodig voor start van de werkzaamheden maar ook voor de 0-meting in verband met de in gebruik name van de grond van Rijkswaterstaat. Verwachte duur is ca. 4-6 maanden en kosten ca. € 30.000,- voor verkennend onderzoek (NEN 5740). Indien vervolgonderzoek nodig is zullen deze kosten hoger zijn.

Geotechnisch onderzoek

Geotechnisch grondonderzoek duurt ca. 6 maanden en de inschatting is dat dit ca. € 40.000,- kost.

Uitgifte grond

De locatie is eigendom van Rijkswaterstaat. Omdat het gaat om een primaire waterkering kan de grond niet worden verkocht. Ook heeft Rijkswaterstaat besloten dat geen erfpachten meer mogen worden uitgegeven. De motivatie hiervoor is dat Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor het goed en veilig functioneren van de netwerken en een stevige privaatrechtelijke positie van derden in die netwerken de slagvaardigheid van Rijkswaterstaat op dit punt beperkt. Met de vestiging van dergelijk zwaar zakelijk recht wordt immers het eigendomsrecht van Rijkswaterstaat, en daarmee het zelfstandig handelingsperspectief in eigen areaal, in belangrijke mate beperkt.

Alleen huurrecht is ook geen ideale situatie, daarmee zou Rijkswaterstaat (door natrekking) eigenaar worden van hetgeen gebouwd gaat worden. Dit is niet de bedoeling. Om dat te voorkomen werkt Rijkswaterstaat in dergelijke situaties met een zogenaamd *huurafhankelijk recht van opstal* (harvo). Dit betekent dat de hyperloop eigendom blijft van Hardt B.V. omdat daarvoor een recht van opstal zal worden gevestigd ten behoeve van Hardt B.V.. Dit recht van opstal wordt gevestigd op de grond van

Rijkswaterstaat. Deze grond wordt gehuurd en de huur van de grond en het recht van opstal zijn aan elkaar gekoppeld. Zodra een van de twee afloopt, eindigt het andere recht ook.

Rijkswaterstaat bepaalt of zij grond wil uitgegeven en bepaalt de vorm van de uitgifte. Het uitgeven van de grond zelf, en aan wie, geschiedt door het Rijksvastgoedbedrijf.

Zoals aangegeven in de Request for Proposal wil Hardt met één partij van doen hebben, de provincie Zeeland. Daarom zal de provincie Zeeland zorgen voor de uitgifte van de grond. Hiertoe zal de provincie Zeeland met Rijkswaterstaat/Rijksvastgoedbedrijf eerst een huurafhankelijk recht van opstal sluiten. Daarna zal de Provincie de locatie onderverhuren aan Hardt B.V. met eenzelfde huurafhankelijke recht van opstal.